



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΛΛΑΣ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.1 *Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη*

## **Νεοελληνική Γλώσσα**

### **Α' Δημοτικού**

**Τίτλος:**

**«Αγγελίες»**

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ**



**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

**Θεσσαλονίκη 2014**



**Ευρωπαϊκή Ένωση**  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
**ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ**  
επένδυση στην ικανωτία της χρώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

## ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

**ΠΡΑΞΗ:** «*Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - OPIZONTIA ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.*

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:** Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

**ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:** ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ:** Π.3.2.1. *Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.*

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ:** ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

**ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ:** ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: [centre@komvos.edu.gr](mailto:centre@komvos.edu.gr)

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων

MIS: 296579 – Π.3.2.1: Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες

Α' Δημοτικού «Αγγελίες»

Σελίδα 2 από 28



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην παιδεία της χώρας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

πρόγραμμα για την ανάπτυξη

## A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

### **Tίτλος**

Αγγελίες

### **Δημιουργός**

Παναγιώτης Μοίρας

### **Διδακτικό αντικείμενο**

Νεοελληνική Γλώσσα

### **(Προτεινόμενη) Τάξη**

Α' Δημοτικού

### **Χρονολογία**

Ιανουάριος 2014

### **Διδακτική/θεματική ενότητα**

«Γλώσσα Α' Δημοτικού», τεύχος β', ενότητα 6: *To χαμένο κλειδί, υποενότητα: Μην αγγίζετε! Έχει αγκάθια!*, σ. 23.

### **Διαθεματικό**

Όχι

### **Χρονική διάρκεια**

9 διδακτικές ώρες

### **Χώρος**

Εντός σχολείου: εργαστήριο πληροφορικής

### **Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή**

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών: Το διδακτικό σενάριο δεν απαιτεί συγκεκριμένες προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών. Έχουν ήδη διδαχτεί όλα τα γράμματα και οι συνδυασμοί τους (εξαιρείται το τσ). Δεν αναμένεται, επίσης, να



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



συναντήσουν ιδιαίτερες δυσκολίες στα λογισμικά που προτείνονται από το σενάριο και στις λειτουργίες τους. Τέλος, μέχρι την εφαρμογή του σεναρίου, οι μαθητές θα έχουν εμπειρία της εργασίας σε ομάδες, γεγονός που θα διευκολύνει την εφαρμογή του σεναρίου.

**Προεργασία του εκπαιδευτικού:** Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει βασικές δεξιότητες χρήσης του υπολογιστή και να γνωρίζει βασικές λειτουργίες των λογισμικών που θα χρησιμοποιηθούν. Επίσης, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει φροντίσει για την εγκατάσταση των λογισμικών που θα χρησιμοποιηθούν και των φακέλων με τα απαραίτητα αρχεία στους Η/Υ στους οποίους θα εργαστούν οι μαθητικές ομάδες.

**Υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου:** Το σενάριο υλοποιείται στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου το οποίο είναι διαμορφωμένο κατάλληλα για να είναι δυνατή η εργασία των ομάδων τόσο στην ολομέλεια όσο και στους Η/Υ. Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτείται η ύπαρξη Η/Υ ισάριθμων με τις ομάδες εργασίας των μαθητών, η εγκατάσταση σε αυτούς των λογισμικών που περιγράφονται στο κεφάλαιο [Αξιοποίηση των ΤΠΕ](#) του παρόντος και η σύνδεσή τους με το διαδίκτυο. Επίσης, απαραίτητη είναι η ύπαρξη ενός βιντεοπροβολέα για την παρουσίαση στην ολομέλεια των αρχείων και των βίντεο που προτείνονται από το σενάριο και θα επιλέξει ο εκπαιδευτικός να παρουσιάσει στην ολομέλεια.

### ***Εφαρμογή στην τάξη***

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

### ***To σενάριο στηρίζεται***

#### ***To σενάριο αντλεί***

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

## Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο συγκεκριμένο διδακτικό σενάριο οι μαθητές διαπραγματεύονται το κειμενικό είδος της αγγελίας, κατανοούν συγκεκριμένες συμβάσεις του είδους με απότερο σκοπό να μπορούν να το χρησιμοποιήσουν ορθά σε ένα πλαίσιο επικοινωνίας (εδώ να δημιουργήσουν μια δική τους αγγελία προκειμένου να ενημερώσουν τους συμμαθητές τους).

## Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

### **Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο**

Τα χαρακτηριστικά του κειμένου αποτελούν περιεχόμενα σχολικής μάθησης που οικοδομείται σταδιακά στη διάρκεια όλης της σχολικής πορείας, αλλά και της ζωής (Curto et al 1998: 139). Το σχολείο, μέσα από διδακτικές στρατηγικές, καλείται να πετύχει την προσέγγιση των κειμένων και να συμβάλει στην προώθηση του γραμματισμού. Αυτή η προσέγγιση πρέπει να γίνεται με τρόπο συστηματικό μέσα από τη διδασκαλία κειμενικών κύκλων. Η διάρκεια δε της διδασκαλίας των κειμενικών κύκλων θα πρέπει να είναι σχετικά μεγάλη, ώστε να υπάρχει επαρκής χρόνος για την κατανόηση και την εμπέδωση των χαρακτηριστικών του κάθε κειμενικού είδους (Ματσαγγούρας 2001).

Το κειμενικό είδος της αγγελίας εμφανίζεται για πρώτη φορά στο σχολικό εγχειρίδιο «Γλώσσα Α' Δημοτικού», αλλά με βάση τη σπειροειδή διδασκαλία των κειμενικών ειδών, εμφανίζεται ξανά στα σχολικά εγχειρίδια μεγαλύτερων τάξεων με την πρόσθεση νέων στοιχείων. Σε μια πρώτη προσέγγιση του συγκεκριμένου κειμενικού είδους είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν τα χαρακτηριστικά της μικρής έκτασης του κειμένου, της ποικιλίας του περιεχομένου και της μορφής που λαμβάνει το κείμενο στις μέρες μας. Οι αγγελίες μεταμορφώνονται συχνά σε πολυτροπικά κείμενα και το σχολείο οφείλει να διδάξει τους μαθητές να τα χειρίζονται ικανοποιητικά στο περιβάλλον τους, για να είναι πιο εύκολη η πρόσληψη και η αποκωδικοποίηση των πραγμάτων που βιώνουν (Χοντολίδου 1999).



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

## Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

### *Γνώσεις για τον κόσμο*

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να συνειδητοποιήσουν ότι οι αγγελίες αποτελούν μέσο της καθημερινής επικοινωνίας

### *Γνώσεις για τη γλώσσα*

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να εξοικειωθούν με το κειμενικό είδος της αγγελίας γνωρίζοντας μέσα από επιλεγμένες δραστηριότητες βασικές συμβάσεις του είδους (συντομία κειμένου, πληροφορίες επικοινωνίας, έμφαση, συντομογραφίες)
- να γράφουν μικρές φράσεις ή προτάσεις και παράλληλα να συνειδητοποιήσουν ότι αυτές πρέπει να υπακούουν σε κανόνες/συμβάσεις
- να παράγουν συνεργατικά πολυτροπικά κείμενα (αγγελίες) αξιοποιώντας τις συμβάσεις του συγκεκριμένου κειμενικού είδους
- να αναγνωρίζουν και να επεξεργάζονται ενσυνείδητα το δίψηφο σύμφωνο γγ
- να διαβάζουν και να κατανοούν μικρά κείμενα προκειμένου να αντλήσουν πληροφορίες και να εκτελέσουν συγκεκριμένες ενέργειες
- να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους

### *Γραμματισμοί*

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να χρησιμοποιήσουν τη μέθοδο της σύγκρισης προκειμένου να εντοπίσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ αγγελιών που δημοσιεύονται στις εφημερίδες και αγγελιών που δημοσιεύονται στο διαδίκτυο
- να αποκτήσουν δεξιότητες επεξεργασίας των αγγελιών, τέτοιες που θα τους επιτρέψουν να τις χρησιμοποιούν με αποτελεσματικότητα στην καθημερινή ζωή τους



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην ικανωτία της χρώστης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- να εξοικειωθούν με τη διαδικασία αναζήτησης λημμάτων βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων στο περιβάλλον του ηλεκτρονικού λεξικού
- να γνωρίσουν το λογισμικό ζωγραφικής Microsoft Paint και να εξοικειωθούν με τις διαδικασίες χρωματισμού σχεδίων, την αποκοπή και την επικόλλησή τους σε άλλο ψηφιακό περιβάλλον (κειμενογράφο) προκειμένου να δημιουργήσουν πολυτροπικό κείμενο
- να εξοικειωθούν με λειτουργίες και εργαλεία του λογισμικού παρουσίασης (μετακίνηση εικόνας, μορφοποίηση εικόνας, γραφή σε πλαίσιο κειμένου)
- να διαμορφώσουν στο λογισμικό παρουσίασης αγγελίες μέσα σε ένα συνεργατικό πλαίσιο αξιοποιώντας τις δυνατότητες του λογισμικού για τη δημιουργία πολυτροπικών κειμένων
- να γράψουν σε κελιά διαμορφωμένου πίνακα στο περιβάλλον του λογιστικού φύλλου

### **Διδακτικές πρακτικές**

Κατά την εφαρμογή του σεναρίου προτείνεται η υιοθέτηση της συνεργατικής καθοδηγούμενης διερευνητικής μάθησης. Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες και με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού διερευνούν το διδακτικό υλικό χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα φύλλα εργασίας και αξιοποιώντας εργαλεία των Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

### **Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ**

#### **Aφετηρία**

Αφετηρία για τη συγγραφή του σεναρίου αποτέλεσε η διδασκαλία της 6ης ενότητας To χαμένο κλειδί («Γλώσσα Α΄ Δημοτικού», β΄ τεύχος) και ειδικότερα της υποενότητας *Μην αγγίζετε! Έχει αγκάθια!* (βιβλίο μαθητή, σ. 23). Ένας από τους στόχους που αναφέρονται στο Βιβλίο του Δασκάλου και αφορούν την ενότητα είναι η «εξοικείωση με το κειμενικό είδος της αγγελίας». Το υλικό που χρησιμοποιείται



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



για την επίτευξη του παραπάνω στόχου είναι η παρουσία στο σχολικό εγχειρίδιο μιας αγγελίας, η οποία διατηρεί κάποιες από τις συμβάσεις που το κειμενικό είδος επιβάλλει (π.χ. τις πληροφορίες επικοινωνίας), αλλά στερείται κάποιες άλλες (το σύντομο, περιεκτικό και σαφές κείμενο). Η αξιοποίηση του σεναρίου προσβλέπει στο να βοηθήσει τους μαθητές να γνωρίσουν τα κύρια χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου κειμενικού είδους.

### **Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο**

Το σενάριο συνδέεται με την ενότητα 6 *To χαμένο κλειδί* («Γλώσσα Α΄ Δημοτικού», β΄ τεύχος) και ειδικότερα την υποενότητα *Mην αγγίζετε! Έχει αγκάθια!* (βιβλίο μαθητή, σ. 23). Γενικοί στόχοι που περιλαμβάνονται στα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών για την ελληνική γλώσσα στην Α΄ Δημοτικού, όπως είναι το να μπορούν οι μαθητές να διαβάζουν και να κατανοούν απλά μικρά κείμενα, να αναγνωρίζουν λέξεις και λεκτικά σύνολα σε γραπτά ερεθίσματα του περιβάλλοντος χώρου, αλλά και να παράγουν γραπτό λόγο βασιζόμενοι στα βιώματα και τα αναγνώσματά τους, είναι και στόχοι που υιοθετούνται από το παρόν εκπαιδευτικό σενάριο.

### **Αξιοποίηση των ΤΠΕ**

Στο διδακτικό σενάριο αξιοποιούνται:

- το ηλεκτρονικό λεξικό της [Πύλης για την Ελληνική γλώσσα](#), το οποίο προσφέρει τη δυνατότητα αναζήτησης και επιστροφής αποτελεσμάτων βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων και ευνοεί τη συλλογική αναζήτηση και τον προβληματισμό που οδηγεί σε διάλογο
- το διαδίκτυο ως πηγή εύρεσης υλικού που χρησιμοποιείται σε οργανωμένες, συλλογικές δραστηριότητες
- το λογισμικό Ζωγραφική των Windows, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα στους μαθητές με απλό τρόπο να πετύχουν αισθητικά ικανοποιητικά αποτελέσματα και να τα ενσωματώσουν στις δραστηριότητές τους



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην ικανωτία της χρήσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ  
2007-2013

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΕΛΛΑΣ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- το λογιστικό φύλλο, το οποίο χρησιμοποιείται για την οργάνωση, την κατηγοριοποίηση και τη γραφική απεικόνιση των δεδομένων
- ο επεξεργαστής κειμένου, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή γραπτού λόγου και ο οποίος αξιοποιεί αποτελεσματικά τις δυνατότητες της χρήσης υπερδεσμών για την πρόσβαση σε πηγές πληροφόρησης, της πινακοποίησης των πληροφοριών και του συνδυασμού κειμένου και εικόνας
- το λογισμικό παρουσίασης που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία πολυτροπικών πληροφοριών στα πλαίσια πρακτικών οπτικού γραμματισμού

### Κείμενα

Από το σχολικό βιβλίο «Γλώσσα Α' Δημοτικού»

Αγγελία. β' τεύχος, υποενότητα *Μην αγγίζετε! Έχει αγκάθια!*, σ. 23.

### Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η, 2η, 3η διδακτικές ώρες (Εργασία στην ολομέλεια - εργασία σε ομάδες)

Αφετηρία για την εφαρμογή του σεναρίου αποτελεί η αγγελία που βρίσκεται στην 6η ενότητα Το χαμένο κλειδί («Γλώσσα Α' Δημοτικού, β' τεύχος) και πιο συγκεκριμένα στην υποενότητα *Μην αγγίζετε! Έχει αγκάθια!* (σ. 23). Αφού αναγνωστεί η αγγελία και ολοκληρωθεί η δραστηριότητα του σχολικού εγχειριδίου, ο εκπαιδευτικός, εφαρμόζοντας τη διδακτική τεχνική του καταιγισμού των ιδεών, καλεί τους μαθητές να προβούν στην ελεύθερη και αυθόρμητη έκφραση των ιδεών τους προκειμένου να διερευνηθούν οι συνιστώσες του θέματος που αφορούν τους λόγους για τους οποίους χρησιμοποιείται η αγγελία. Ο εκπαιδευτικός καταγράφει τις ιδέες των μαθητών στον πίνακα ή σε χαρτί του μέτρου (είναι προτιμότερο η καταγραφή να γίνει σε χαρτί του μέτρου που θα αναρτηθεί στον χώρο εργασίας των μαθητών) εκφράζοντάς τες συνοπτικά και με σαφήνεια.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην ικανωτία της χρήσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ  
2007-2013

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Στη συνέχεια, παρουσιάζεται με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα το Φύλλο δραστηριοτήτων Α'. Οι μαθητές διαβάζουν τις τρεις αγγελίες που βρίσκονται σε αυτό. Με τις κατάλληλες ερωτήσεις του εκπαιδευτικού διερευνάται αν η πώληση και η προσφορά εργασίας που ανακοινώνονται στις αγγελίες είχαν καταγραφεί νωρίτερα ως λόγοι χρήσης της. Αν όχι, προστίθενται κι αυτές στις λέξεις που είχαν γραφτεί.

Σε αυτό το σημείο είναι δυνατόν να γίνει μια πρώτη ομαδοποίηση των αγγελιών στην ολομέλεια. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να γράψει σε χωριστές στήλες χρησιμοποιώντας χρωματιστούς μαρκαδόρους τις λέξεις «πώληση», «προσφορά εργασίας» και όποιες άλλες είχαν προαναφέρει οι μαθητές. Χρησιμοποιώντας και πάλι την τεχνική του καταιγισμού των ιδεών ο εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει από τους μαθητές να συμπληρώσουν τις στήλες. Για παράδειγμα, οι μαθητές ανακοινώνουν τι μπορεί να είναι προς πώληση σε μια αγγελία και ο εκπαιδευτικός σε ρόλο γραμματέα το συμπληρώνει στην κατάλληλη στήλη.

Η εικόνα στο πρώτο φύλλο δραστηριοτήτων μπορεί να αξιοποιηθεί από τον εκπαιδευτικό για να ρωτήσει ποιο είναι το μέσο στο οποίο δημοσιεύτηκαν οι αγγελίες που αναγνώστηκαν και να δημιουργήσει μια νέα σύνδεση στον χάρτη εννοιών που θα περιλαμβάνει τους τόπους και τα μέσα στα οποία συναντάμε αγγελίες στην καθημερινή μας ζωή. Οι μαθητές και πάλι εκφράζουν τις απόψεις τους. Ακολούθως, ο εκπαιδευτικός καλείται να αξιοποιήσει επίσης τα έντονα γράμματα, τα κεφαλαία γράμματα, αλλά και τις ομοιότητες που παρουσιάζουν οι αγγελίες που επεξεργάζονται οι μαθητές. Με τις κατάλληλες ερωτήσεις που θα θέσει θα πάρει απαντήσεις που θα αναδείξουν πιθανότατα αρκετές από τις συμβάσεις που χαρακτηρίζουν το κειμενικό είδος (στοιχεία επικοινωνίας, έμφαση με τη χρήση περιγραμμάτων και τη χρήση κεφαλαίων και έντονων γραμμάτων, συντομογραφίες). Έτσι, ο χάρτης εννοιών που διαμορφώνεται θα περιλάβει και τα χαρακτηριστικά των αγγελιών που στην πρώτη αυτή φάση θα ανακαλύψουν οι μαθητές.

Τέλος, οι μαθητές περνούν να εργαστούν με τις ομάδες τους μπροστά από τους Η/Υ. Σε μια δραστηριότητα εμπέδωσης καλούνται να αναγνωρίσουν και να



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



χρωματίσουν με το εργαλείο της επισήμανσης του επεξεργαστή κειμένου το δίψηφο σύμφωνο γγ στις λέξεις των αγγελιών. Κατόπιν, διαβάζουν μεγαλόφωνα τις λέξεις αυτές.

Στη δεύτερη δραστηριότητα του [Φύλλου δραστηριοτήτων Α'](#) οι μαθητές, μέσω του ενεργού δεσμού, μεταβαίνουν στο ηλεκτρονικό λεξικό της [Πύλης για την Ελληνική γλώσσα](#) με στόχο να βρουν κι άλλες λέξεις που εμπεριέχουν το δίψηφο σύμφωνο γγ. Με την καθοδήγηση του φύλλου δραστηριοτήτων και του εκπαιδευτικού πληκτρολογούν τους χαρακτήρες «%γγ%» στο πεδίο αναζήτησης και κατόπιν πατούν τη λέξη «Βρες». Επειδή τα αποτελέσματα που επιστρέφονται είναι πολλά και λέξεις δύσκολες για τους μικρούς μαθητές, οι τελευταίοι καθοδηγούνται από τον πίνακα του φύλλου δραστηριοτήτων για τον τρόπο που θα πλοηγηθούν στα αποτελέσματα του λεξικού, αλλά και για τις λέξεις που θα γράψουν (ή θα αντιγράψουν) στον πίνακα. Η πρώτη στήλη του πίνακα δηλώνει τη σελίδα των αποτελεσμάτων που θα πρέπει να επιλέξουν οι μαθητές, η δεύτερη στήλη τη σειρά της λέξης στη σελίδα του λεξικού, ενώ στην τρίτη στήλη υπάρχει και η εικόνα της λέξης που θα βοηθήσει τους μαθητές στις επιλογές τους. Οι μαθητές χρησιμοποιούν συγκεκριμένα κριτήρια για την εύρεση λέξεων στο περιβάλλον του ηλεκτρονικού λεξικού, εξοικειώνονται με τη χρήση του, γράφουν ή αντιγράφουν και επικολλούν τις ζητούμενες λέξεις στον δοσμένο πίνακα και τις διαβάζουν στην ολομέλεια.

Σε αυτό το σημείο και ανάλογα με τις επιλογές του εκπαιδευτικού είναι δυνατή η σύνδεση της δραστηριότητας με το διδακτικό αντικείμενο των Μαθηματικών. Οι μαθητές αναγνωρίζουν και συνδέουν τη χρήση και τη χρηστικότητα των απόλυτων και των τακτικών αριθμητικών σύμφωνα με όσα διδάχτηκαν στην [3η Ενότητα](#), [Κεφάλαιο 19](#) του σχολικού εγχειριδίου των Μαθηματικών.

#### 4η & 5η διδακτικές ώρες (Εργασία σε ομάδες - εργασία στην ολομέλεια)

Κατά το επόμενο διδακτικό δίωρο οι μαθητές εργάζονται στις ομάδες τους μπροστά από τους Η/Υ. Ανοίγουν το [Φύλλο δραστηριοτήτων Β'](#) και καλούνται να διαβάσουν



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



προσεκτικά την αγγελία της πρώτης δραστηριότητας προκειμένου να ζωγραφίσουν στο λογισμικό ζωγραφικής των Windows όσα αναφέρονται στο κείμενο. Για τον σκοπό αυτό ανοίγουν από το λογισμικό ζωγραφικής Microsoft Paint το αρχείο «Πωλείται κατοικία» (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού). Η αναπαράσταση του κειμένου προσφέρει ένα ισχυρό κίνητρο στους μαθητές για να το διαβάσουν προσεκτικά και να το κατανοήσουν. Επιλέγουν την κατοικία στην οποία αναφέρεται η αγγελία και γεμίζουν μέρη της με τα χρώματα της περιγραφής. Οι μαθητές αποκτούν τη χαρά της δημιουργίας. Αισθάνονται ότι γίνονται συμπαραγωγοί του κειμένου, αφού έχουν τη δυνατότητα να εκφραστούν και να συνδέσουν τον λόγο με την εικόνα.

Ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να προσαρμόσει τη δραστηριότητα στους στόχους που θέτει και στον χρόνο που διαθέτει. Έτσι, μπορεί να μην αρκεστεί στην αναπαραστατική ή αντικειμενική προσέγγιση του κειμένου όπου οι μαθητές θα εποπτικοποιήσουν πιστά το κείμενο, αλλά να αφήσει ελεύθερη τη δημιουργικότητα τους. Εάν, λοιπόν, στην αγγελία αντικατασταθεί το κείμενο που περιγράφει την κατοικία με το συνοπτικό «Πωλείται κατοικία», τότε επιτρέπεται στον μαθητή να συνθέσει μια δική του ερμηνεία για το κείμενο.

Τέλος, οι μαθητές αποκόπτουν τη δημιουργία τους και την επικολλούν στο πλαίσιο της αγγελίας. Το κείμενο και η εικόνα εξελίχθηκαν παράλληλα σαν δύο αυτόνομα εκφραστικά μέσα με κοινό θέμα, ένα «συνολικό προϊόν» (Moebius 1986). Η εικόνα τώρα αποτελεί ένα όλον με το γραπτό κείμενο στο οποίο αναφέρεται (Κανατσούλη 1997) και βοηθά το παιδί να συσχετίσει τη μορφή με το περιεχόμενο, το σημαίνον με το σημαινόμενο (Γιαννικοπούλου 2004).

Στη δεύτερη δραστηριότητα του [Φύλλου δραστηριοτήτων Β'](#) αναπαρίσταται με τη βοήθεια των Τ.Π.Ε. ένα αυθεντικό πλαίσιο. Οι μαθητές καλούνται να εργαστούν συνεργατικά στο περιβάλλον του λογισμικού παρουσίασης και να τοποθετήσουν τις αγγελίες σε σημεία που τις συναντάμε και στην καθημερινότητά μας (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο παρουσίασης «Τοποθετώ τις αγγελίες»). Επειδή και



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



στην πραγματικότητα τυχαίνει πολλές φορές να βλέπουμε τις ίδιες αγγελίες σε διαφορετικούς χώρους, οι σχετικές με τους χώρους ανάρτησης των αγγελιών επιλογές των μαθητών θα πρέπει να συζητηθούν στην ολομέλεια και να γίνουν στην πλειοψηφία τους αποδεκτές.

Στη δραστηριότητα αναδεικνύονται και άλλοι χώροι που επιτρέπουν την κοινοποίηση των πληροφοριών μέσω των αγγελιών. Άρα προσφέρεται η δυνατότητα συμπλήρωσης του αρχικού χάρτη εννοιών και με αυτούς.

#### 6η διδακτική ώρα (Εργασία στην ολομέλεια - εργασία σε ομάδες)

Η δραστηριότητα του [Φύλλου δραστηριοτήτων Γ'](#) αφορά τη διερεύνηση των κύριων συμβάσεων του κειμενικού είδους που εξετάζεται. Το φύλλο δραστηριοτήτων προβάλλεται με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα στην ολομέλεια. Η προσέγγιση των χαρακτηριστικών των αγγελιών θα προκύψει από τη σύγκριση μιας αγγελίας που δημοσιεύεται σε έντυπα μέσα (εφημερίδες) και μιας αγγελίας που δημοσιεύεται σε ηλεκτρονικά μέσα (διαδίκτυο). Η σχετική με τους χώρους δημοσιοποίησης των αγγελιών συζήτηση προσφέρει εκ νέου την ευκαιρία για εξέταση του χάρτη εννοιών και για πιθανή συμπλήρωσή του με νέα ευρήματα.

Στη συνέχεια, οι μαθητές εργάζονται στις ομάδες τους μπροστά από τους Η/Υ με στόχο τη συμπλήρωση του πίνακα με τα χαρακτηριστικά των αγγελιών. Η αντιπαραβολή των δύο ειδών (έντυπη αγγελία - φωτοαγγελία) βάσει των χαρακτηριστικών που αναγράφονται στον πίνακα καθιστά αρκετά απλή τη διαδικασία της σύγκρισης και της ανάδειξης των βασικών συμβάσεων του κειμενικού είδους.

Στην ολομέλεια μπορούν να συζητηθούν αδρομερώς ή εκτενέστερα οι δυνατότητες που προσφέρει στον συντάκτη το κάθε είδος της αγγελίας, τα πλεονεκτήματα του μέσου και οι στόχοι που εξυπηρετούν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά στοιχεία των αγγελιών.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



### 7η διδακτική ώρα (Εργασία σε ομάδες - εργασία στην ολομέλεια)

Στη συγκεκριμένη διδακτική παρέμβαση οι μαθητές ενημερώνονται για τις ευρύτερες κατηγορίες στις οποίες εντάσσονται οι αγγελίες, ώστε να διευκολύνεται η αναζήτηση και η εύρεση της πληροφορίας από τους ενδιαφερόμενους.

Οι μαθητές εργάζονται στις ομάδες τους μπροστά από τους Η/Υ. Ανοίγουν με την καθοδήγηση του [Φύλλου δραστηριοτήτων Δ'](#) το αρχείο «Κατηγορίες αγγελιών» (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού) και διαβάζουν τις αγγελίες που έχουν τοποθετηθεί στις στήλες του πίνακα, ο οποίος έχει διαμορφωθεί στο περιβάλλον του λογιστικού φύλλου. Κάθε μία από τις πέντε αγγελίες που παρουσιάζονται μπορεί να ενταχθεί σε μια ευρεία κατηγορία αγγελιών. Οι μαθητές καλούνται να γράψουν το όνομα της κατηγορίας στην οποία θα μπορούσε να ενταχθεί η κάθε αγγελία. Στην προσπάθειά τους αυτή θα μπορούσαν, αρχικά, να εκφράσουν τις ιδέες τους με βάση τις γνώσεις τους από προηγούμενες εμπειρίες τους ή συνεπικουρούμενοι από τον σχετικό χάρτη εννοιών που βρίσκεται αναρτημένος στην τάξη τους. Η δραστηριότητα μπορεί να λάβει τον χαρακτήρα ενός παιχνιδιού, εάν ο εκπαιδευτικός παρακινήσει τους μαθητές να σκεφτούν σε ποια κατηγορία θα ζητούσαν από μια εφημερίδα να εντάξει τις αγγελίες τους.

Η διερεύνηση διαδεδομένων κατηγοριών στις οποίες εντάσσονται οι αγγελίες, αλλά και η αξιολόγηση των όσων πρότειναν οι μαθητές γίνεται από τους ίδιους μέσα από μια [σελίδα καταχώρησης αγγελιών](#) ηλεκτρονικής εφημερίδας. Στην ηλεκτρονική σελίδα μεταβαίνουν οι μαθητές μέσω του ενεργού δεσμού του φύλλου δραστηριοτήτων και με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού ανοίγουν το πεδίο «Κατηγορία». Στην αναπτυσσόμενη λίστα εμφανίζονται καθαρά χρωματισμένες με πράσινη επισήμανση γενικές κατηγορίες αγγελιών. Η διερεύνηση των κατηγοριών αυτών και των υποκατηγοριών με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού θα βοηθήσει τους μαθητές να ολοκληρώσουν τη δραστηριότητά τους και να προχωρήσουν στις σχετικές ανακοινώσεις στην ολομέλεια. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να στρέψει την



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



προσοχή των μαθητών στις υποκατηγορίες, οι οποίες μπορούν να διευκολύνουν την εργασία τους.

Ο χάρτης εννοιών συμπληρώνεται εκ νέου με τις νέες πληροφορίες που αντλήθηκαν.

#### 8η διδακτική ώρα (Εργασία σε ομάδες)

Στη λακωνικότητα που αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό στοιχείο των αγγελιών στρέφεται η δραστηριότητα του [Φύλλου δραστηριοτήτων Ε'](#). Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να καταστήσει σαφές στους μαθητές (αν κάτι τέτοιο δεν έχει προκύψει από την ενασχόληση με την πρώτη δραστηριότητα) ότι τα κείμενα των αγγελιών είναι σύντομα χωρίς όμως να στερούνται σαφήνειας και σημαντικών πληροφοριών.

Οι μαθητικές ομάδες εργάζονται μπροστά από τους Η/Υ έχοντας στις οθόνες τους το φύλλο δραστηριοτήτων. Στόχος τους είναι να δομήσουν μια αγγελία που θα χαρακτηρίζεται από τις παραπάνω συμβάσεις ενώνοντας τα σωστά κομμάτια της. Αυτό θα το καταφέρουν σέρνοντας μέσα στο μεγαλύτερο πλαίσιο με το όνομα «Αγγελία» τα κατάλληλα πλαίσια (ένα πλαίσιο από την ομάδα 1, 2, 3 και ένα πλαίσιο από την ομάδα 4, 5, 6). Οι μαθητές συζητούν στις ομάδες τους και καταλήγουν σε αποφάσεις, ενώ εκπαιδευτικός περιέρχεται στις ομάδες των μαθητών και τις καθοδηγεί.

Η δραστηριότητα θα λάβει παιγνιώδη χαρακτήρα, αν οι μαθητές αναλάβουν τον ρόλο των ατόμων που θέλουν να αναρτήσουν την αγγελία έχοντας κατά νου ότι θα πρέπει να πληρώσουν το τίμημα της κάθε λέξης που αυτή θα περιέχει.

#### 9η διδακτική ώρα (Εργασία σε ομάδες)

Το διδακτικό σενάριο ολοκληρώνεται με τη δραστηριότητα του [Φύλλου δραστηριοτήτων ΣΤ'](#). Εδώ οι μαθητές, οι οποίοι εργάζονται στους Η/Υ, καλούνται να δημιουργήσουν τη δική τους αγγελία.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην ικανωτία της χρώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Οι μαθητές, με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού και του φύλλου δραστηριοτήτων, ανοίγουν το αρχείο παρουσίασης «Δημιουργός αγγελιών» (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού). Η δημιουργία της αγγελίας απαιτεί τον συνδυασμό των γνώσεων που κατέκτησαν οι μαθητές και συνεπώς μπορεί να λειτουργήσει και ως δραστηριότητα αξιολόγησης. Αρχικά, θα πρέπει να συζητήσουν και να αποφασίσουν για το είδος της αγγελίας που επιθυμούν να δημιουργήσουν. Κατόπιν, θα πρέπει να σύρουν στο χρωματιστό πλαίσιο της διαφάνειας το πλαίσιο κειμένου και το εικονίδιο που συμφωνεί με τις αποφάσεις τους. Θα επιλέξουν σε ποια κατηγορία ανήκει η αγγελία που θα δημιουργήσουν διατηρώντας μία από τις χρωματιστές κατηγορίες των αγγελιών που υπάρχουν και σβήνοντας τις υπόλοιπες. Τέλος, θα συμπληρώσουν το κείμενο της αγγελίας τους προσπαθώντας να τηρήσουν τις συμβάσεις του κειμενικού είδους.

Τα αποτελέσματα της εργασίας των μαθητικών ομάδων αποθηκεύονται και ανακοινώνονται στις υπόλοιπες ομάδες.



**Ευρωπαϊκή Ένωση**  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



## ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

# ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Α'

Χρωματίστε με κόκκινη επισήμανση τα γυ και διαβάστε τις αγγελίες:

## ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

**ΜΕΓΑΛΗ συλλογή παιδικών βιβλίων πουλά σε τιμή ευκαιρίας επαγγελματίας συγγραφέας.**

Πληροφορίες και παραγγελίες στο τηλέφωνο 2109898765

**Δασκάλα ξένων γλωσσών παραδίδει μαθήματα γερμανικών, αγγλικών, ιταλικών.**

Πληροφορίες στο τηλέφωνο 6999898723

**Ξεσκονίζω, σκουπίζω, σφουγγαρίζω σπίτια και γραφεία.**

**κ. Μαρία τηλ. 6912123344**



**Ευρωπαϊκή Ένωση**  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
**ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ**  
επένδυση στην ικανωτία της χρώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Αναζητήστε στο ηλεκτρονικό λεξικό τις λέξεις που περιέχουν γγ και λείπουν από τον παρακάτω πίνακα.

Για να τις ανακαλύψετε, γράψτε «%γγ%» στο πεδίο αναζήτησης και μετά πατήστε «Βρες».

%γγ%	<input type="button" value="Βρες"/>
------	-------------------------------------

Αριθμός Σελίδας	Σειρά Λέξης	Εικόνα	Λέξη
1	(3η) τρίτη		
2	(6η) έκτη		
3	(9η) ένατη		



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην ικανωτία της χρώστης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

## ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Β'

Ανοίξτε το αρχείο «Πωλείται κατοικία».

Επιλέξτε την κατοικία στην οποία αναφέρεται η αγγελία και γεμίστε το σχέδιο με τα χρώματα που περιγράφονται στην αγγελία.

Προσθέστε δικά σας χρώματα για να ολοκληρώσετε τον χρωματισμό.

Αποκόψτε τη ζωγραφιά και επικολλήστε τη στην αγγελία σας.

### Αγγελία

**ΠΩΛΕΙΤΑΙ** στη Χαλκιδική πέτρινη εξοχική μονοκατοικία χτισμένη με τη γκρι παραδοσιακή πέτρα της περιοχής.

Πληροφορίες στο τηλέφωνο 6989765678



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Ανοίξτε το αρχείο «Τοποθετώ τις αγγελίες».

Οι αγγελίες στις διαφάνειες παρασύρθηκαν από τον αέρα και έφυγαν από τη θέση τους.

Διαβάστε τι λένε και τοποθετήστε τες και πάλι στη θέση που νομίζετε ότι βρίσκονταν.





Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην ικανωτία της χρώστης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

## ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Γ'

Παρακάτω βλέπετε δυο αγγελίες πώλησης σπιτιών από εφημερίδα και από το διαδίκτυο. Γράψτε μέσα στα κουτάκια του πίνακα ένα κεφαλαίο X για τα χαρακτηριστικά της καθεμιάς.

ΖΩΓΡΑΦΟΥ 42ημ επωποπαράδοτο διαμέρισμα 5ου ορόφου, με θέση στάθμευσης υπογείου, τιμή 95.000 ευρώ. Τηλ. 2106854317 - 6936041680 (μεσσέζ)

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΦΩΤΟ Αγγελία

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Φωτογραφία      Πρώτη λέξη      Κείμενο      Έγχρωμο πλαίσιο

Νέα αγγελία

Δημοσίευση: 02/09/2009

Τούμπα, έτος κατασκευής 1999, όροφος 6, υ/δ 4, ευάερο, ευήλιο με θέα στη θάλασσα, a/c, κλειστό πάρκιγκ, ασανσέρ, αυτόνομη θέρμανση, αποθήκη... περισσότερα

280.000 €

Τηλ.: 210-2333333 (17:00-19:00)      Fax: 210-2333333      E-Mail: user1234@gmail.com

### Πίνακας χαρακτηριστικών αγγελιών

Αγγελίες	Έντονα γράμματα	Κεφαλαία γράμματα	Έγχρωμα γράμματα	Έγχρωμο πλαίσιο	Φωτογραφία	Τηλέφωνο	E-mail
Εφημερίδα							
Διαδίκτυο							



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



## ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Δ'

Ανοίξτε το αρχείο «Κατηγορίες αγγελιών».

Διαβάστε τις αγγελίες και γράψτε στο πράσινο πλαίσιο από πάνω τους σε ποια κατηγορία νομίζετε ότι ανήκουν.

Κατηγορίες που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε βρίσκονται [εδώ](#), στο κυλιόμενο παράθυρο της

Κατηγορία: [«Όλες οι κατηγορίες»](#)

ιστοσελίδας ηλεκτρονικής εφημερίδας.





Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην παιδεία της χώρας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

## ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ε'

Σύρετε στον πίνακα 3 μια πρόταση από τον πίνακα 1 και μια πρόταση από τον πίνακα 2 για να δημιουργήσετε μια σύντομη αγγελία.

Ο σκύλος μας βρήκε στο οικόπεδο, στην οδό Άγγελου Σικελιανού 5,  
ένα παλιό κλειδί.

1

Ο σκύλος μας βρήκε κλειδί.

Στην οδό Άγγελου Σικελιανού 5, βρέθηκε κλειδί.

Το κλειδί κρέμεται από έναν σπάγκο. Όποιος το έχασε να έρθει να το πάρει.

2

Το κλειδί κρέμεται από έναν σπάγκο. Όποιος το έχασε να τηλεφωνήσει στο 6919500601.

Πληροφορίες στο τηλέφωνο 6919500601.

Αγγελία

3





Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην παιδεία της χώρας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

## ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤ'

Ανοίξτε το αρχείο «**Δημιουργός αγγελιών**».

Δημιουργήστε τη δική σας αγγελία.

Σύρετε μέσα στο γκρι πλαίσιο το ρήμα και την εικόνα που θα επιλέξετε να συνδυάσετε και συμπληρώστε το κείμενο που θέλετε.

Διατηρήστε το όνομα της κατηγορίας που χαρακτηρίζει την αγγελία σας σβήνοντας τα υπόλοιπα.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην ικανωτία της χρώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

πρόγραμμα για την ανάπτυξη

## Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Πέραν των προτάσεων που γίνονται στην ενότητα *Κριτική* του παρόντος για τις επιπλέον δυνατότητες αξιοποίησης του διδακτικού σεναρίου, θα μπορούσαν οι μαθητές με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού:

- να αξιοποιήσουν το κοινωνικό μήνυμα της δωρεάν διάθεσης αγαθών που, ενώ είναι περιττά σε κάποιους, μπορεί να είναι απαραίτητα σε κάποιους άλλους
- να διαμορφώσουν σε κατάλληλο ηλεκτρονικό περιβάλλον (Inspiration, Kidspiration, Cmap Tools) τον τελικό χάρτη εννοιών που δημιούργησαν στο χαρτί του μέτρου με κεντρικό θέμα τις «αγγελίες»
- να διαμορφώσουν με την τεχνική του κολλάζ σε συμβατικό ή ηλεκτρονικό περιβάλλον μια σελίδα αγγελιών με αγγελίες που θα δημιουργήσουν ανά κατηγορία οι μαθητικές ομάδες. Απαιτείται η δια-ομαδική συνεργασία για την παραγωγή του τελικού προϊόντος.

## Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η μικρή έκταση του κειμένου στο κειμενικό είδος της αγγελίας καθώς και η πλούσια θεματολογία που παρουσιάζουν οι αγγελίες είναι πλεονεκτήματα που μπορούν να αξιοποιηθούν προς όφελος των μικρών μαθητών της Α' τάξης και να καταστήσουν το διδακτικό σενάριο ενδιαφέρον και εφαρμόσιμο για αυτούς. Όπως προαναφέρθηκε στην ενότητα *Εισαγωγή/Σύνληψη και θεωρητικό πλαίσιο* του παρόντος, το κειμενικό είδος της αγγελίας, ακολουθώντας τη σπειροειδή διδασκαλία των κειμενικών ειδών, εμφανίζεται στα διδακτικά εγχειρίδια των μεγαλύτερων τάξεων με την προσθήκη νέων στοιχείων. Ο εκπαιδευτικός, λοιπόν, είναι αυτός ο οποίος θα πρέπει να λάβει υπόψη τους ιδιαίτερους παράγοντες που αφορούν την τάξη του (ενδιαφέρον μαθητών, δυναμική της τάξης, διαθέσιμος χρόνος), για να αποφασίσει ποιο θα είναι το εύρος και ποιο το βάθος της εμπλοκής τους με τις συμβάσεις του συγκεκριμένου κειμενικού είδους. Για παράδειγμα, σε κάποια τάξη θα ήταν δυνατή και η



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ενασχόληση με τις συντομογραφίες, σε κάποιες άλλες τάξεις οι συνθήκες θα επέτρεπαν τη σύγκριση της αγγελίας με τη διαφήμιση ή τη σύγκριση της αγγελίας με την περιγραφή, για να αναδειχθεί η συντομία και η περιεκτικότητα του κειμένου της πρώτης.

Θετικά αποτελέσματα αναμένεται να έχει η προετοιμασία των μαθητών με ομαδικές δραστηριότητες και η εξοικείωσή τους με την ομαδική εργασία που θα έχουν προηγηθεί της εφαρμογής του σεναρίου, όπως επίσης και η διδασκαλία του μαθήματος της Πληροφορικής στο βασικό ή στο ολοήμερο πρόγραμμα, ώστε να γνωρίζουν οι μαθητές τις βασικές λειτουργίες του Η/Υ.

Τα φύλλα δραστηριοτήτων δίνονται στις μαθητικές ομάδες και οι οδηγίες που περιλαμβάνονται σε αυτά μπορούν να διαβαστούν και να εξηγηθούν από τον εκπαιδευτικό. Ειδικά στην Α' τάξη ο γραπτός λόγος, πέρα από τη σύνδεσή του με την ανάγνωση, είναι σημαντικό να συνδεθεί με τον προφορικό λόγο. Οι δραστηριότητες συσχετισμού προφορικού και γραπτού λόγου είναι δυνατόν να προκύπτουν μέσα από πραγματικές καταστάσεις επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης. Σε κάθε περίπτωση τα φύλλα εργασίας εξοικειώνουν τους μαθητές με τον ρόλο που επιτελούν, αλλά επιπλέον χρησιμεύουν ως σύντομος οδηγός του σεναρίου για τον εκπαιδευτικό.

## Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Curto, M., Teixido, M. & Morillo, M. 1998. *Γραφή και ανάγνωση: βοηθήματα για τη διδασκαλία και την εκμάθηση του γραπτού λόγου σε παιδιά ηλικίας τριών έως οκτώ ετών*, M. Παναγιωτίδου (μετάφραση). Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων & Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Κέντρο Καινοτομικών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων. Πιλοτικά Προγράμματα Ενισχυτικής).

Γιαννικοπούλου, Α., Παπαδοπούλου, Μ. 2004. Η εικόνα του γραπτού μηνύματος σε κείμενα που διαβάζουν τα παιδιά: παραδείγματα από βιβλία, εφημερίδες, κόμικς και περιβάλλοντα γραπτού λόγου, στο Π. Παπούλια-Τζελέπη και Ε. Τάφα (επιμ.). *Γλώσσα και γραμματισμός στη νέα χιλιετία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1-96.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην ικανωτία της χρώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Κανατσούλη, Μ. 1997. *Εισαγωγή στη θεωρία και κριτική της παιδικής λογοτεχνίας*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Ματσαγγούρας, Η. 2001. *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου: 'Η αφού σκέφτονται γιατί δεν γράφουν'*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Moebius, W. 1986. Introduction to picturebook codes. *Word and Image*, 2 (2).

Χοντολίδου, Ε. 1999. Εισαγωγή στην έννοια της πολυτροπικότητας. *Γλωσσικός Υπολογιστής*, 1, 115-118. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στον φάκελο με τα συνοδευτικά αρχεία του σεναρίου συμπεριλαμβάνονται τα αρχεία:

- «Πωλείται κατοικία», εικόνα PNG για άνοιγμα μέσω της «Ζωγραφικής» των Windows.
- «Τοποθετώ τις αγγελίες», αρχείο παρουσίασης
- «Κατηγορίες αγγελιών», αρχείο λογιστικού φύλλου
- «Δημιουργός αγγελιών», αρχείο παρουσίασης.

